

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับคำ ma ในภาษาจีนและคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน โดยมีประเด็นต่างๆดังนี้

2.1 การศึกษาเกี่ยวกับคำ ma

1. 朱德熙 Zhū Déxī (1982 : 211) ได้กล่าวถึงคำลงท้าย ma ไว้ว่า คำ ma เป็นคำแสดงการถาม ใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธซึ่งเป็นคำถามที่ผู้พูดถามเนื่องจากผู้พูดไม่ทราบข้อมูลอะไรเลย หรือไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ จึงไม่สามารถใช้ในประโยคถามเพื่อความ ประโยคถามให้เลือกเอาได้ ตัวอย่างเช่น

- (1) 你看電視了嗎?
Nǐ kàn diànshì le ma?
คุณดูทีวีหรือยัง
- (2) 誰去英國?
Shéi qù Yīngguó ?
ใครไปอังกฤษ
- (3) *誰是英國人嗎?
*Shéi qù Yīngguó ma?
- (4) 你是去, 還是不去?
Nǐ shì qù háishi bú qù?
คุณจะไปหรือไม่ไป
- (5) *你是去, 還是不去嗎?
*Nǐ shì qù háishi bú qù ma?

ตัวอย่าง(1)เป็นประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ คำma สามารถปรากฏท้ายประโยคได้ ตัวอย่าง(2)เป็นประโยคถามเพื่อความและตัวอย่าง(4)เป็นประโยคถามให้เลือกเอา ดังนั้นคำma ไม่สามารถปรากฏท้ายประโยคได้ดังตัวอย่าง(3)และตัวอย่าง(5)

2. 馬真 Mǎ Zhēn (1980 : 36-37) ได้กล่าวถึงคำลงท้ายว่าเป็นคำที่เติมท้ายประโยคเพื่อแสดงเจตนา 意圖 yitú เช่น 嗎 ma 呢 ne ต่างๆ ซึ่งคำma จัดเป็นหนึ่งในคำลงท้ายที่พบบ่อย ตัวอย่าง เช่น

(6) 好用嗎?

Hǎo yòng ma?

ใช้ได้หรือเปล่า / ใช้ได้ไหม

(7) 怎麼辦呢?

Zěnmě bàn ne?

ทำอย่างไรดีล่ะ

(8) 他已經吃過飯了嗎?

Tā yǐjīng chīguo fàn le ma?

เขาทานข้าวมาแล้วหรือยัง

3. 邢福義 Xíng Fúyì (1987: 223-242 , 407-409) ได้กล่าวถึงคำลงท้ายว่าเป็นคำเสริมน้ำเสียงแสดงปริมาณของข้อมูลที่ผู้พูดทราบ เช่น 嗎 ma 吧 ba 的 de 了 le 啊 a 呢 ne เป็นต้น นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะเด่น 2 ประการของคำลงท้าย ดังนี้

1) ไม่เพียงแต่จะเติมกลางประโยคได้ยังสามารถเติมท้ายประโยคได้ด้วย

2) ไม่เพียงใช้เสริมน้ำเสียงในประโยคเพื่อแสดง modalitas ยังสามารถเสริมน้ำเสียงเพื่อแสดงปริมาณข้อมูลที่ผู้พูดทราบ

นอกจากนี้ยังได้วิจัยเกี่ยวกับรูปประโยคที่รวมเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งในแต่ละประโยคเป็นประโยคคำถามแบบให้เลือกเอามารวมกันเป็น กลุ่มประโยคคำถามให้เลือกเอา 選擇問句群 xuǎnzé wènjù qún กลุ่มประโยคคำถามชนิดนี้ประกอบด้วยประโยคคำถามมากกว่า 1 ประโยค เช่น ในกรณีที่มีประโยคคำถาม 2 ประโยค คือ A และ B จะมีคำให้เลือก ได้แก่ 或者 huòzhe

หรือ 還是 háiishi หรือ เชื่อมระหว่างประโยค A และ B นั้น โครงสร้างที่ใช้ในการแสดงคำถามที่มีคำ huòzhe ประกอบ คือ “A ma? Huòzhe, B ma?” ตัวอย่างเช่น

(9) 他完成任務了嗎? 或者他家裏出了急事嗎?

Tā wánchéng rènwù le ma? Huòzhe tā jiālǐ chūle jí shì ma?

เขาเสร็จธุระหรือยัง หรือที่บ้านเขาจะเกิดเรื่องขึ้นหรือเปล่า

โครงสร้างที่ใช้ในการแสดงคำถามที่มีคำ háiishi ประกอบคือ “A ma? Háiishi, B ne ?”
ตัวอย่างเช่น

(10) 他完成任務了嗎? 還是他家裏出了急事呢?

Tā wánchéng rènwù le ma? Háiishi tā jiālǐ chūle jí shì ma?

เขาเสร็จธุระหรือยัง หรือว่าที่บ้านเขาจะเกิดเรื่องขึ้นหรือเปล่า

โดยรูปประโยคคำถามนี้ ประโยคคำถามแรกเป็นคำถามหลัก ประโยคหลังเป็นคำถามรองเสริมคำถามหลัก

4. หนังสือ 現代漢語虛詞例釋 Xiàndài Hànyǔ Xūcí Lìshì (1993 : 327-328)
ได้อธิบายหน้าที่ของคำ ma ว่าเป็นคำเติมท้ายประโยค เพื่อแสดงคำถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธ เช่น

(11) 我們明天勞動是嗎?

Wǒmen míngtiān láodòng shì ma?

พรุ่งนี้พวกเราทำงานใช่หรือเปล่า/พรุ่งนี้พวกเราทำงานใช่ไหม

หากในประโยคมีคำปฏิเสธสรรพนามหรือคำปฏิเสธพิเศษที่ไม่มีการชี้เฉพาะ และท้ายประโยคมีคำ ma ก็ยังถือว่าเป็นประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธ เช่น

(12) 有什麼消息嗎?

Yǒu shénme xiāoxi ma?

มีข่าวอะไรหรือเปล่า / มีข่าวอะไรไหม

บางครั้งอาจใช้ร่วมกับคำลงท้ายอื่น เช่น

(13) 你看過了嗎?

Nǐ kànguò le ma?

คุณดูแล้วหรือยัง

ในการกล่าวถามซ้ำคำถามของผู้พูดโดยเติม ma ท้ายประโยค ประโยคคำถามที่กล่าวซ้ำถือเป็นประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธอีกหนึ่งประโยค เช่น

(14) A: 小華, 今天星期幾?

Xiǎohuá jīntiān xīngqījǐ?

เสี่ยวหัว วันนี้วันที่เท่าไร?

B: 今天星期幾嗎?

Jīntiān xīngqījǐ ma?

วันนี้วันที่เท่าไรหรือ

2) มักใช้ร่วมกับคำที่แสดงการข้อนถาม ในประโยคแบบนี้รูปประโยคบอกเล่าจะแสดงความหมายปฏิเสธ ส่วนรูปประโยคปฏิเสธจะแสดงความหมายบอกเล่า เช่น

(15) 他還能聽你的嗎?

Tā hái néng tīng nǐ de ma?

เขายังฟังคำพูดคุณอีกหรือ

(16) 你不是知道了嗎?

Nǐ bú shì zhīdao le ma?

คุณรู้แล้วมิใช่หรือ

5. 侯學超 Hóu Xuéchāo (1998 : 23 - 24) กล่าวว่า ma เป็นคำลงท้าย (บางครั้งอาจเขียนเป็น 麼 me) ที่ใช้ในประโยคคำถามดังนี้

1) ใช้ท้ายประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ในประโยคคำถามชนิดนี้ หากรูปประโยคเป็นบอกเล่า แสดงว่าเป็นการถามอย่างชัดเจน เช่น

(17) 你會打乒乓球嗎?

Nǐ huì dǎ pīngpāng qiú ma?

คุณเล่นปิงปองเป็นหรือเปล่า/คุณเล่นปิงปองเป็นไหม

2) ใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธที่รูปประโยคเป็นปฏิเสธ
ประโยคชนิดนี้แสดงว่าผู้พูดมั่นใจในคำตอบที่จะได้รับ เช่น

(18) 你不會打乒乓球嗎?

Nǐ bú huì dǎ pīngpāng qiú ma?

คุณเล่นปิงปองไม่เป็นหรือ

จากตัวอย่างผู้พูดคาดคะเนว่าผู้ฟังเล่นปิงปองเป็น นอกจากนั้นในประโยคคำถาม
แบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เติมคำ ma สามารถใช้คำลงท้าย 啊 a 吧 ba แทนได้ แต่ 呢 ne ไม่
สามารถใช้ในประโยคชนิดนี้ได้ เช่น

(19) 這是你的書嗎 / 啊 / 吧?

Zhè shì nǐde shū ma / a / ba?

นี่ใช่หนังสือของคุณหรือเปล่า

เมื่อในประโยคแทนที่ด้วยคำ ba จะแสดงการคาดคะเน ส่วนคำ ma ไม่สามารถใช้ใน
ประโยคถามเพื่อความ และ ประโยคคำถามให้เลือกเอา 選擇問句 xuǎnzé wènjù ซึ่งจะต่าง
จากคำ a และ ne ที่สามารถใช้ในประโยค 2 ชนิดดังกล่าวได้ เช่น

(20) 你是誰啊?

Nǐ shì shéi a?

คุณเป็นใครหรือครับ / ค่ะ

(21) 今天去還是明天去呢?

Jīntiān qù háishi míngtiān qù ne?

วันนี้ไปหรือว่าพรุ่งนี้ไปดีล่ะ

3) ประโยคถามเนื้อความที่เปลี่ยนเป็น *ประโยคคำถามแบบย้อนความ* 回聲問句 huishēng wènjù *Echo Question* เป็นประโยคคำถามที่หลังจากผู้พูดกล่าวถามโดยใช้ประโยคถามเนื้อความ ผู้ฟังก็ถามกลับโดยใช้คำ *ma* เดิมท้ายประโยคที่ถามนั้น ประโยคถามย้อนความสามารถที่จะถามโดยย้อนเนื้อความทั้งหมดที่ผู้พูดถามหรือเนื้อความเพียงส่วนหนึ่งก็ได้ เช่น

(22) A: 今天星期幾啊?

Jīntiān xīngqījǐ a?

วันนี้วันอะไรครับ

B: 今天星期幾嗎?

Jīntiān xīngqījǐ ma?

วันนี้วันอะไรอย่างนั้นหรือ

(23) A: 他什麼時候從廣州回來呢?

Tā shénme shíhou cóng Guǎngzhōu huílai ne?

เขาจะกลับจากกวางโจวเมื่อไหร่ล่ะ

B: 什麼時候嗎?

Shénme shíhou ma?

เมื่อไหร่อย่างนั้นหรือ

ทั้งนี้ประโยคคำถามแบบย้อนความของ B ในตัวอย่าง(22)และตัวอย่าง(23) มักจะละคำว่า 你問 Nǐ wèn ไว้ เช่น

(24) 你問什麼時候嗎?

Nǐwèn shénme shíhou ma?

คุณถามว่าเมื่อไหร่อย่างนั้นหรือ

6. 胡明陽 Hú Míngyáng (1991: 347) กล่าวว่า คำ *ma* เป็น คำลงท้ายเพื่อเสริมน้ำเสียง 語氣助詞 yǔqì zhùcí ใช้ในการถามเพื่อต้องการคำตอบ และเป็นคำที่อาศัยปัจจัยทางด้านรูปประโยค และ ทำนองเสียง 語調 yǔdiào ในการแสดงความหมาย ดังนี้

1) รูปประโยครับรอง ทำนองเสียงถาม มีลักษณะเสียงขึ้นสูง แสดงการข้อนถาม
เช่น

- (25) 是嗎?
Shì ma ?
ใช่หรือเปล่า

2) รูปประโยครับรอง แสดงการถาม เช่น

- (26) 同志, 還有床嗎?
Tóngzhì, háiyou chuáng ma?
สหาย ยังมีเตียงอีกหรือเปล่า / สหาย ยังมีเตียงอีกไหม

3) รูปประโยคปฏิเสธ ทำนองเสียงถาม ลักษณะเสียงขึ้นสูง เช่นเดียวกับ 1) แต่
แสดงการข้อนถามที่มีลักษณะที่ไม่เป็นไปตามความคาดคะเน โดยแท้จริงแล้วเป็นการรับรอง เช่น

- (27) 不是要開大會嗎?
Bú shì yào kāi dà huì ma ?
ต้องจัดงานประชุมไม่ใช่หรือ

4) รูปประโยคปฏิเสธ ทำนองเสียงบอกเล่า มีลักษณะเป็นการข้อนถาม แสดง
ความมั่นใจหรือทัศนคติของผู้พูดได้ เช่น

- (28) 這不是廢話嗎?
Zhè bú shì fèihuà ma ?
นี่มีใช่คำพูดเหลวไหลหรือ

7. 劉月華 Liú Yuèhuá (2003:117-126) กล่าวว่า คำ ma เป็นคำลงท้ายแสดงการถามที่
ใช้ในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท โดยแบ่งตามการคาดคะเนใน
ลักษณะคำตอบ หมายถึง ในการถามของผู้พูดนั้น ผู้พูดต้องการคำตอบหรือไม่ ถ้าต้องการคำตอบ
คำตอบนั้นจะเป็นตอบรับหรือปฏิเสธ ดังนี้

1) ประโยคถามแบบ “s ma” (ประโยคบอกเล่า+ ma) เป็นประโยคถามที่ผู้พูดมุ่งหวังในคำตอบแบบตอบรับแบ่งเป็น 3 ชนิดดังนี้

1.1 ผู้พูดมีการคาดคะเนคำตอบ และมั่นใจในลักษณะคำตอบเจตนาของการถามก็เพื่อที่จะได้รับคำตอบจากผู้ฟัง เช่น

(29) 這有人嗎?
Zhè yǒu rén ma?
ที่นี่มีใครอยู่ไหม

(30) 永副哥在家嗎?
Yǒngfù gē zài jiā ma?
พี่หยังฟู่อยู่บ้านไหม

1.2 ผู้พูดถามโดยไม่ต้องการคำตอบ ซึ่งผู้พูดอาจถามโดยมีเจตนาอื่น เช่น

(31) 這叫青春的歡樂, 懂嗎你?
Zhè jiào qingchun de huanle, dong ma ni?
นี่แหละที่เรียกว่าความสุขแห่งฤดูใบไม้ผลิ คุณเข้าใจไหม

1.3 ผู้พูดไม่มีการคาดคะเนในลักษณะคำตอบ เจตนาของการถามก็เพื่อที่จะได้รับคำตอบจากผู้ฟัง เช่น

(32) 藥還有嗎?
Yao hai you ma?
ยังมียาอีกไหม

2) ประโยคถามแบบ “s(不 bu/沒 mei)ma” (ประโยคปฏิเสธ+ ma) เป็นประโยคที่ผู้พูดถามด้วยความสงสัย แสดงความเห็น เช่น

(33) 你不知道嗎?

Ni bu zhidao ma?

คุณไม่รู้หรือ (คุณควรจะรู้)

2.2 การศึกษาคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันที่เกี่ยวข้อง

1. พระยาอุปกิตศิลปสาร (2514: 82 , 93-94 , 107) ได้แบ่งคำแสดงคำถามออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1) พวกที่จัดอยู่ในคำสรรพนามให้ใช้ชื่อว่า ปฤจฉาสรรพนาม ให้คำอธิบายไว้ว่า หมายถึง คำที่ใช้แทนคน สัตว์ และสิ่งของ ได้แก่ ใคร อะไร ไหน ตัวอย่างเช่น

(34) ใครมา

(35) อะไรมา

(36) ไหนเป็นบ้านท่าน

และได้หมายเหตุไว้ว่าคำ ใคร มักใช้แทนคน และใช้เป็นคำวิเศษณ์ไม่ได้ แต่คำ อะไร ไหน เป็นคำวิเศษณ์ได้ด้วย เช่น

(37) สัตว์อะไร

(38) ตำบลไหน

2) พวกที่จัดอยู่ในคำวิเศษณ์ให้ชื่อว่า ปฤจฉาวิเศษณ์ อธิบายว่าเป็นคำวิเศษณ์ที่แสดงความสงสัยหรือใช้ในคำถามได้แก่ ได อะไร ไหน ก็คน ไย ทำไม อย่างไร เหตุไร ฉันทไค อันไค ตัวอย่างเช่น

(39) คนไคหนอแก่ลั้งเรา

(40) ท่านมีบุตรกี่คน

(41) ท่านมีอายุเท่าไหร่

3) คำ หรือ จัดเป็นสันธานประเภทเชื่อมความที่เลือกเอาไว้ในคำถาม เช่น

(42) ท่านจะอยู่หรือจะไป

(43) ท่านชอบหรือไม่ชอบ

บางครั้งย่อความข้างท้ายที่ตรงข้ามกันไว้ในฐานที่เข้าใจ เช่นกล่าวว่า

(44) ท่านจะยอมหรือไม่

(45) ท่านจะไปหรือ

นอกจากนี้พระยาอุปกิตศิลปสาร ได้อธิบายถึงคำ ไหม ว่ามาจากคำ หรือ ไม่ ซึ่งเกิดจากการพูดเร็วๆ เช่น

(46) กินไหม

(47) นอนเล่นไหม

2. วิจิตร ภาณุพงศ์ (2520 : 62-69) ได้จัดแสดงคำถามไว้ในหมวดต่างๆ ดังนี้ คือ หมวดคำสรรพนาม เช่น ใคร อะไร ไหน เพราะคำเหล่านี้อาจปรากฏแทนที่คำนามที่อยู่ในตำแหน่งข้างหลังคำบุพบทในกรอบประโยคทดสอบ 4 ตำแหน่งที่ใช้สำหรับกำหนดคำบุพบทคือ

นาม	คำช่วยหน้ากริยา	กริยากรรม	บุพบท	นาม
เรือ	กำลัง	เล่น	ใต้	สะพาน
				(อะไร)
แดง	จะ	นั่ง	กับ	แม่
				(ใคร)

น่าสังเกตว่า ในบางกรณีตำแหน่งของคำไม่ชี้เฉพาะก็ทำให้ความหมายของประโยคผิดไป
ตัวอย่าง

(50) ก. ทำไมเขาไป

ข. เขาไปทำไม

(51) ก. เมื่อไหร่คุณแม่มา

ข. คุณแม่มาเมื่อไหร่

ตัวอย่าง(45ก) ผู้พูดถามเพราะต้องการทราบเหตุผลที่เขาไป ส่วนประโยค (45ข) ผู้พูด
ต้องการทราบว่าเขาไปเพื่ออะไร ตัวอย่าง(46ก) ผู้พูดถามถึงเหตุการณ์ในอนาคต ถามถึง
เหตุการณ์ในอดีตไม่ได้ ในตัวอย่าง(46ข) ผู้พูดอาจจะถามเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคตก็ได้ ไม่
จำกัดเรื่องเวลา

ประโยคถามให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ จะมีคำบอกการถาม หรือ กับ ไหม อยู่ท้าย
ประโยค ตัวอย่างเช่น

(52) คุณรู้จักกวนิฉาไหม

(53) คุณรู้จักกวนิฉาหรือ

คำว่า ไหม ใช้ซ้อนกับ ใช่ เป็น ใช่ไหม ส่วน หรือ ก็ใช้ซ้อนกับ ไม่ใช่ เป็น ไม่ใช่
หรือ ใช่ไหม และ ไม่ใช่หรือ ใช้ถามประโยคที่ถามให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธเช่นเดียวกับ
ไหม และ หรือ ตัวอย่างเช่น

(54) คุณรู้จักกวนิฉาใช่ไหม

(55) คุณรู้จักกวนิฉาไม่ใช่หรือ

อย่างไรก็ตามประโยคถามให้ตอบที่มีคำว่า ไหม หรือ ใช่ไหม และ ไม่ใช่หรือ ก็มี
ความหมายต่างกัน นอกจากนี้จะสังเกตว่า คำว่า นะ สามารถใช้ลงท้ายประโยคถามให้ตอบหรือ
ตอบปฏิเสธได้ทุกประโยค แต่คำว่า ละ จะใช้ลงท้ายประโยคที่ลงท้ายด้วย ไหม เท่านั้น

อนึ่งประโยคถามให้ตอบ ไม่ว่าจะ เป็นประโยคถามเพื่อความหรือประโยคถามให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธจะมีเนื้อความเป็นปฏิเสธก็ได้ ตัวอย่างเช่น

- (56) นิดไม่ชอบใคร
- (57) คุณไม่รู้จักผู้จัดการหรือ
- (58) ทำไมไม่มีใครพูดกับเขา

ประโยคถามให้เลือกเอา ใช้ถามผู้ฟังเพื่อให้เลือกตอบรับอย่างใดอย่างหนึ่ง จะมีคำเชื่อม หรือ อยู่ระหว่างหน่วยกริยา 2 หน่วย ตัวอย่างเช่น

- (59) เขาจะไปหรือไม่ไป
- (60) คุณจะอยู่บ้านหรือไปกับฉัน
- (61) ลูกจะเอาเสื้อตัวนี้หรือตัวนั้น

อนึ่งในการถามนั้น โดยปรกติ ผู้พูดก็หวังคำตอบจากผู้อื่น แต่บางครั้งผู้พูดก็รำพึงกับตัวเองมิได้หวังคำตอบจากใคร ในกรณีเช่นนี้มักมีคำ นี้ หนอ น้ำ นะ ฯลฯ อยู่ท้ายประโยคถามให้ตอบนั้นๆ ตัวอย่างเช่น

- (62) ฉันทำร้ายเขาได้อย่างไรกันนี้
- (63) เขาจะเชื่อไหมนะ
- (64) นิดจะรู้ไหมหนอ
- (65) คุณพ่อจะชอบหรือไม่ชอบน้ำ

4. จิตรกรรณ เกียรติไพบูลย์ (2524:72-80) ได้ศึกษาประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ในภาษาไทยปัจจุบันโดยศึกษาเฉพาะประโยคคำถามที่ลงท้ายด้วยคำลงท้ายแสดงคำถาม ได้แก่ หรือเปล่า หรือยัง ไหม ใช่ไหม ไม่ใช่หรือ หรือ ได้อธิบายว่า

คำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธในภาษาไทย เป็นคำถามชนิดหนึ่งซึ่งมีเกณฑ์กำหนดหลักที่
ระบุถึงลักษณะในการสื่อความหมายที่แตกต่างจากหน่วยสื่อสารอื่นๆดังนี้

เกณฑ์กำหนดหลักข้อที่ 1 : การที่ผู้พูดถามผู้ฟังนั้นต้องมีจุดมุ่งหมายในอันที่จะได้รับ

คำตอบ

เกณฑ์กำหนดหลักข้อที่ 2 : ผู้พูดถามผู้ฟังเพราะไม่แน่ใจว่าถ้าตนมีคำถาม ผู้ฟังจะให้ข้อมูล
นั้นๆแก่ตนหรือไม่

เกณฑ์กำหนดหลักข้อที่ 3 : การที่ผู้พูดถามผู้ฟัง แสดงว่าผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังต้องสามารถให้
คำตอบได้

เกณฑ์กำหนดหลักข้อที่ 4 : ผู้พูดและผู้ฟังต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ถามนั้นตรงกัน
บ้างจึงจะสามารถสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการ

เกณฑ์กำหนดหลักข้อที่ 5 : ผู้พูดมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำตอบอยู่บ้าง อาจจะมีมากจนสามารถ
คาดคะเนคำตอบได้ หรือมีน้อยมากจนไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ นอกจากนั้นคำถามแบบตอบ
รับหรือตอบปฏิเสธ ในภาษาไทยยังมีเกณฑ์กำหนดจำแนกเพื่อใช้ในการแบ่งแยกย่อยคำถามแบบ
ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ออกเป็นชนิดต่างๆดังนี้

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 : ผู้พูดอาจมีความปรารถนา หรือความมุ่งหวังที่จะได้รับ
คำตอบที่ตนต้องการจากผู้ฟังและอาจแสดงออกถึงความปรารถนานั้น

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 : ผู้พูดอาจสามารถคาดคะเนลักษณะของคำตอบได้ ซึ่งแสดงว่า
ผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามและคำตอบมากพอ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 3 : ผู้พูดอาจมีความแน่ใจ และมีการแสดงออกถึงความแน่ใจใน
คำตอบที่คาดคะเนไว้ของตน

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 4 : ผู้พูดอาจมีความเชื่อดังเดิมเกี่ยวกับเรื่องนั้นอยู่ก่อนแล้ว ซึ่ง
สามารถจะแบ่งย่อยดังต่อไปนี้

- 1) ความเชื่อดังเดิมของผู้พูดตรงกับข้อมูลที่ได้รับใหม่
- 2) ความเชื่อดังเดิมของผู้พูดต่างหรือขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับใหม่

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5 : ผู้พูดอาจถามคำถามเพื่อต้องการคำตอบเกี่ยวกับเวลา ซึ่ง
เกณฑ์กำหนดจำแนกนี้เองที่เป็นตัวการแบ่งคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธที่ปรากฏรูป
ประโยคคำถามออกเป็นกลุ่มๆซึ่งมี 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มที่ 1 เป็นคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธที่ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟัง
เนื่องจากผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามและคำตอบน้อยไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถแสดงการคาดคะเน
คำตอบได้ ได้แก่คำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่มีรูปประโยคลงท้ายด้วย หรือเปล่า หรือยัง
ไหม ซึ่งเรียกว่าคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธชนิดคำถามแท้

กลุ่มที่ 2 เป็นคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่ผู้พูดต้องการถามเพื่อได้รับการยืนยันจากผู้ฟังในคำตอบที่ผู้พูดได้คาดคะเนได้ว่าถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้เพราะผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามและคำตอบมาพอ ซึ่งทำให้ผู้พูดสามารถจะแสดงการคาดคะเนคำตอบได้ด้วย ได้แก่ คำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่มีรูปประโยคลงท้ายด้วย ใช่ไหม ไม่ใช่หรือ หรือ ซึ่งเรียกว่าคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธชนิดคำถามทดสอบ

ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธชนิดคำถามแท้ ประโยคคำถามนี้ใช้เกณฑ์กำหนดจำแนก 2 เกณฑ์คือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 : ผู้พูดอาจมีความปรารถนาหรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบที่ตนต้องการจากผู้ฟัง

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5 : ผู้พูดอาจถามคำถามเพื่อต้องการคำตอบซึ่งเกี่ยวเนื่องกับเวลา ซึ่งเกณฑ์กำหนดจำแนกนี้สามารถแบ่งประเภทย่อยประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธชนิดคำถามแท้ตามคำลงท้ายได้ 3 ประเภท ดังนี้

1) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ชนิด หรือเปล่า เช่น

(66) คุณพ่อจะกลับมากินข้าวเย็นหรือเปล่า

ประโยคคำถามนี้ผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามและคำตอบน้อยทำให้ไม่มีการแสดงการคาดคะเนคำตอบและไม่มีความมุ่งหวังใดๆ ในลักษณะคำตอบเปิดโอกาสให้ผู้ฟังตอบอย่างเสรี

2) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ชนิด หรือยัง เช่น

(67) จองตัวหรือยัง

ประโยคคำถามนี้ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟังจริงๆ ในเรื่องเกี่ยวกับเวลา โดยที่ผู้พูดไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะแสดงการคาดคะเนคำตอบได้ และแสดงความมุ่งหวังในลักษณะคำตอบจากผู้ฟัง

3) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ชนิด ไหม เช่น

(68) ชื่อหนังสือพิมพ์ไหมครับ

ประโยคคำถามนี้ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟังจริง โดยที่ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะ
สันนิษฐานแสดงการคาดคะเนคำตอบได้และแสดงความมุ่งหวังในลักษณะคำตอบจากผู้ฟัง

2. ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธชนิดคำถามทดสอบ ประโยคคำถามนี้ใช้เกณฑ์
กำหนดจำแนก 2 เกณฑ์คือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 3 : ผู้พูดอาจมีความแน่ใจ และมีการแสดงออกถึงความแน่ใจใน
คำตอบที่คาดคะเนไว้ของตน

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 4 : ผู้พูดอาจมีความเชื่อดังเดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ถามนั้นอยู่ก่อนแล้ว
ซึ่งความเชื่อดังกล่าวอาจจะเป็นลักษณะที่

- 1) ความเชื่อดังเดิมของผู้พูดตรงกับข้อมูลที่ได้รับใหม่
- 2) ความเชื่อดังเดิมของผู้พูดต่างหรือขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับใหม่

ซึ่งเกณฑ์กำหนดจำแนกนี้สามารถแบ่งประเภทย่อยประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธ
ชนิดคำถามทดสอบตามค่าลงท้ายได้ 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบชนิด

ใช่/ใหม่ เช่น

(69) เสี่ยงรถแล่นเข้ามา ใช่/ใหม่

ประโยคคำถามนี้ผู้พูดมีความแน่ใจ และแสดงออกถึงความแน่ใจในคำตอบที่ได้
คาดคะเนไว้ เพราะผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามและคำตอบมากพอ

2.2 ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบชนิด ไม่ใช่

หรือ เช่น

(70) อ้าว ไหนว่าวันนี้จะกลับคำ ไม่ใช่หรือ

ประโยคนี้ผู้พูดและผู้ฟังตกลงกันไว้ว่าจะกลับคำ แต่เมื่อผู้พูดได้รับข้อมูลใหม่ซึ่ง
อาจเป็นคำพูดหรือการกระทำที่ต่างไปจากข้อมูลเดิม จึงทำให้ผู้พูดแปลกใจ

2.3 ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบชนิด หรือ

เช่น

(71) ในเมืองฝนตค หรือ

ประโยคคำถามนี้ผู้พูดถามผู้ฟังเพื่อต้องการคำตอบมายืนยันคำตอบที่ได้สันนิษฐานและแสดงการคาดคะเนไว้ของคน และในบางกรณีความไม่แน่ใจของผู้พูดอาจเกิดจากผู้พูดมีข้อมูลใหม่ที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับความเชื่อดั้งเดิม

สรุปได้ว่าประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธในภาษาไทยปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ 6 ประเภทย่อย ดังนี้

1. ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้

- 1) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ชนิด หรือเปล่า
- 2) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ชนิด หรือยัง
- 3) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ชนิด ไหม

2. ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบ

- 1) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบชนิด ใช่ไหม
- 2) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบชนิด ไม่ใช่หรือ
- 3) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบชนิด หรือ

2.3 สรุปการปริทัศน์วรรณกรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ ma และคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.3.1 การศึกษาคำ ma

1. Zhū Déxī จัดให้คำ ma เป็นคำแสดงการถามใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ โดยที่ผู้พูดไม่มีข้อมูลเลย เช่น 你看電視了嗎? Nǐ kàn diànshì le ma? คุณดูทีวีไหม

2. Mǎ Zhēn จัดให้เป็นคำลงท้ายที่เติมท้ายประโยคเพื่อแสดงเจตนาต่างๆ เช่น 你知道了是嗎? Nǐ zhīdao le shì ma? คุณรู้แล้วใช่ไหม

3. Xíng Fúyì จัดว่าเป็นคำที่เมื่อเกิดในกลุ่มประโยคคำถาม 2 ประโยครวมกัน โดยมี 或者 huòzhe หรือ 還是 háishi หรือว่า เป็นคำสันธานเชื่อมระหว่าง 2 ประโยครวมเป็นประโยคเดียว ทำให้คำ ma เป็นคำแสดงคำถามที่ใช้ในประโยคคำถามแบบเลือกเอาได้

4. หนังสือ 《Xiàndài Hànyǔ Xūcí Lìshì 》 จัดให้เป็นคำเติมท้ายประโยคเพื่อแสดงคำถามใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ สามารถใช้กับคำที่แสดงการย้อนถามได้ เช่น 還 hái 嗎

5. Hóu Xuēchāo จัดให้เป็นคำลงท้าย (บางครั้งอาจเขียน 麼 me) ใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือตอบปฏิเสธ

6. Hú Míngyáng จัดเป็นคำลงท้ายเพื่อเสริมน้ำหนักเสียงถามเพื่อต้องการคำตอบ

7. Liu Yuehua เป็นคำลงท้ายแสดงการถามที่ใช้ในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ

2.3.2 การศึกษาคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน

1. พระยาอุปทิศศิลปสาร กล่าวว่า หรือ เป็นคำสันธานประเภทเชื่อมความที่เลือกเอาไว้ในคำถาม เช่น ท่านจะอยู่หรือจะไป บางครั้งย่อความข้างท้ายที่ตรงข้ามไว้ในที่เข้าใจ เช่น ท่านจะไปหรือ ส่วน ไหม มาจากคำว่า หรือไม่ ซึ่งเกิดจากการพูดเร็วๆ เช่น กินไหม
2. วิจิตร ภาณุพงศ์ จัดให้ หรือ ไหม เป็นคำลงท้าย อยู่ท้ายสุดของประโยคหรือท้ายส่วนของประโยคโดยต่อท้ายวลีอีกทีหนึ่ง เช่น จะไปแล้วหรือ เหนื่อยมากไหมคุณ
3. นววรรณ พันธุมธา กล่าวว่า หรือ ไหม ใช้ท้ายประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ เช่น คุณรู้จักกวนิดาไหม (หรือ)
4. จิตรภรณ์ เกียรติไพบูลย์ กล่าวว่า หรือ ไหม เป็นคำลงท้ายแสดงคำถามที่ใช้ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ

ผู้วิจัยเห็นว่าในการศึกษาเปรียบเทียบคำ ma และคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันซึ่งจะใช้วิธีเก็บตัวอย่างจากการแปลประโยคคำถามภาษาจีนเป็นหลัก อันจะทำให้การศึกษามีเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน ควรจะศึกษาตามแนวคิดของ Zhu Dexi และ Liu Yuehua เนื่องจากมีแนวคิดที่สอดคล้องกับ จิตรภรณ์ เกียรติไพบูลย์ที่ว่า คำ ma เป็นคำแสดงการถามใช้ในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ ซึ่งเหมือนกับ หรือ ไหม หรือเปล่า หรือยัง ที่เป็นคำลงท้ายแสดงการถามใช้ในประโยคให้ถามตอบรับหรือปฏิเสธเช่นกัน